

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

FILOZOFIJA

DRŽAVNA MATURA

šk. god. 2023./2024.

Ispitna knjižica 1

FIL.57.HR.R.K1.16

57212

Način označavanja odgovora na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka na listu za odgovore:

Način ispravljanja pogrešaka u ispitnoj knjižici:

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

DRŽAVNA MATURA

FILOZOFIJA

1 2 3 4 5 7 8 9 0

Identifikacijska naljepnica
PAŽLJIVO NALIJEPI!

F
I
L
1

List za odgovore

D-S057

1. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

2. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

3. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

4. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

5. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

6. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

7. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

8. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

9. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

10. A ☐ B ☐ C ☐ D ☐

11. A B C D E F

1. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

2. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

3. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

4. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

12. A B C D E F

1. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

2. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

3. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

4. ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Šifra ocjenjivača: _____

FIL.57.HR.R.L1.02

57213

NE FOTOKOPIRATI
OBRAZAC SE ČITA OPTIČKI

NE PISATI PREKO
POLJA ZA ODGOVORE

Označavati ovako: **X**

FIL1

13.	Popunjiva ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐				
14.	Popunjiva ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐				
15.	Popunjiva ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐				
16.	Popunjiva ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐				
17.	Popunjiva ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐				
18.	Popunjiva ocjenjivač	0	☐	1	☐	NO	☐				
19.	Popunjiva ocjenjivač	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	NO	☐
20.	Popunjiva ocjenjivač	0	☐	1	☐	2	☐	3	☐	NO	☐

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri voditelj ispitne prostorije.

Ispit traje **150** minuta bez stanke.

Zadatci se nalaze u dvjema ispitnim knjižicama. Redoslijed rješavanja birajte sami.

Dobro rasporedite vrijeme kako biste mogli riješiti sve zadatke.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po listu za koncept, ali se njegov sadržaj neće bodovati.

Na 2. stranici ove ispitne knjižice prikazan je način označavanja odgovora i načini ispravljanja pogrešaka. Pri ispravljanju pogrešaka potrebno je staviti paraf (isključivo skraćeni potpis, a ne puno ime i prezime).

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke, provjerite odgovore.

Provjerite jeste li zalijepili identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 14 stranica, od toga 3 prazne.

I. Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Točan odgovor donosi jedan bod.

1. Kako se naziva biće koje je Aristotel odredio kao *zoon politikon* (politička životinja) i *zoon logon echon* (biće koje govori i sluša)?

A. bog
B. zvijer
C. čovjek
D. demijurg

(1 bod)

2. Kako se naziva Hegelovo učenje prema kojemu je cjelokupna zbilja samorazvoj apsolutnoga duha?

A. pluralizam
B. panlogizam
C. panpsihizam
D. pragmatizam

(1 bod)

3. Koji od navedenih pojmova označava čovjekovo izravno i ničim posredovano spoznavanje bîti stvari, a koje je neovisno o svakoj osjetilnosti i diskurzivnome mišljenju?

A. intuicija
B. iskustvo
C. logicizam
D. svjedočanstvo

(1 bod)

4. Pozorno pročitajte tvrdnju.

Po mnijenju boja, po mnijenju slatko, po mnijenju gorko, a uistinu atomi i praznina.

Kojemu se antičkomu filozofu pripisuje navedena tvrdnja?

- A. Anaksimandru
- B. Anaksimenu
- C. Demokritu
- D. Pitagori

(1 bod)

5. Koji pojam označava postojanu karakternu osobinu čovjeka koja mu omogućuje moralno odgovorno djelovanje?

- A. vrlina
- B. osjećaj
- C. umijeće
- D. samoživost

(1 bod)

6. Koji od navedenih pojmova određuje zahtjev Kantove etike prema kojemu subjektivne maksime postaju objektivna etička načela sukladna moralnomu zakonu?

- A. indukcija
- B. korisnost
- C. kauzalitet
- D. poopćivost

(1 bod)

7. Koji je filozof bio zastupnik utilitarizma odnosno načela korisnosti ili postizanja najveće sreće najvećega broja ljudi kao temelja moralnoga djelovanja?

- A. Aristotel
- B. Friedrich Nietzsche
- C. John S. Mill
- D. Platon

(1 bod)

Filozofija

8. Kako se naziva vrsta političkoga poretka koja se temelji na političkoj i pravnoj jednakosti svih članova zajednice?

- A. monarhija
- B. apsolutizam
- C. aristokracija
- D. demokracija

(1 bod)

9. Koji je od navedenih filozofa smatrao da je primarna svrha države zaštita vlasništva?

- A. Immanuel Kant
- B. Jean J. Rousseau
- C. John Locke
- D. Thomas Hobbes

(1 bod)

10. Koji je od navedenih filozofa zagovarao apsolutističku političku vlast kao uvjet očuvanja mira u zajednici?

- A. David Hume
- B. John Rawls
- C. John S. Mill
- D. Thomas Hobbes

(1 bod)

II. Zadatci povezivanja

U sljedećim zadacima **svaki** sadržaj označen brojem povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem koji je označen slovom.

Dva sadržaja označena slovom ne mogu se povezati.

Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

11. Svakoga navedenog filozofa povežite s karakterističnim pojmom njegova učenja.

1. Arthur Schopenhauer
2. Gottfried W. Leibniz
3. Platon
4. René Descartes

- A. volja
- B. ideja dobra
- C. metodička sumnja
- D. nominalizam
- E. univerzalije
- F. monade

(1 bod)

12. Svaku navedenu metafizičku poziciju povežite s autorom koji je zastupa.

1. atomizam
2. dualizam
3. monizam
4. voluntarizam

- A. Anaksagora
- B. Demokrit
- C. Friedrich Nietzsche
- D. Empedoklo
- E. René Descartes
- F. Tales

(1 bod)

III. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (riječju, s nekoliko riječi ili jednostavnom rečenicom).
Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.
Svaki točan odgovor donosi jedan bod.

13. Kako se u Descartesovoj filozofiji naziva dokaz Božjega postojanja koji se temelji na tome da čovjek kao nesavršeno biće ima ideju o savršenome biću?

(1 bod)

14. Koji je antički filozof naučavao da osjetilno-tvarni svijet poput sjene samo oponaša svijet u kojemu se nalaze ideje ili vječne praslike svega?

(1 bod)

15. Kako se naziva epistemološko stajalište prema kojemu u stjecanju znanja razum ima primat pred osjetilnim iskustvom?

(1 bod)

16. Kako se u filozofiji Georga W. F. Hegela naziva treći stupanj dijalektičkoga procesa koji posreduje između prvih dvaju stupnjeva obuhvaćajući njihova određenja i dokidajući njihove međusobne opreke?

(1 bod)

- 17.** Kako se u Kantovoj etici naziva uvjetni imperativ koji čovjeka upućuje na ostvarenje zadovoljstva ili sreće, neovisno o moralnome zakonu?

(1 bod)

- 18.** Koji je opći naziv za prava čovjeka koja pripadaju svim ljudima bez obzira na njihov socijalni status, nacionalnu pripadnost, rasu, rod ili vjeru?

(1 bod)

IV. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite s nekoliko rečenica, jasno i sažeto, usmjeravajući se na ono što je bitno za zadatak.

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u ovoj ispitnoj knjižici.

Točan odgovor donosi jedan, dva ili tri boda.

19. Ukratko objasnite kriterije moralnoga vrednovanja ljudskoga djelovanja prema etici vrlina, etici dužnosti i konzekvencionalističkoj etici.

1. etika vrlina:

(1 bod)

2. etika dužnosti:

(1 bod)

3. konzekvencionalistička etika:

(1 bod)

20. Ukratko objasnite pojam prirodnoga stanja prema teorijama društvenoga ugovora te pojam društvenoga ugovora u filozofiji politike Jeana J. Rousseaua i u filozofiji politike Thomasa Hobbesa.

1. prirodno stanje prema teorijama društvenoga ugovora:

(1 bod)

2. društveni ugovor prema filozofiji Jeana J. Rousseaua:

(1 bod)

3. društveni ugovor prema filozofiji Thomasa Hobbesa:

(1 bod)

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica